

Speleo-secours

Wanneer we een grotuitstap plannen staan we er weinig bij stil dat we misschien ooit speleo-secours zullen moeten bellen. We willen eerst nog eens oplijsten wat een goede grotvoorbereiding inhoud, waarna we jullie informeren hoe je correct handelt voor het geval het toch mis zou gaan, ondanks de goede voorbereiding

Vorbereiding

Vooraleer over het stappenplan te spreken in geval van een incident is het belangrijk om te herhalen dat een goede voorbereiding enerzijds een incident kan voorkomen en anderzijds een incident kan beperken in tijd of ernst.

Kennis, technieken, materiaal en conditie

Zorg bij een grotuitstap dat iedereen zich aanpast aan de groep. Ook al moet elke Spekulactiviteit open staan voor iedereen, het is belangrijk te weten dat dit betekent "iedereen met een minimum aan de benodigde capaciteiten". Onderneem dus bijvoorbeeld geen straffe, verticale grottocht met iemand die nog maar net heeft leren afdalen.

Oefen je touw- en reddingstechnieken regelmatig en controleer je eigen materiaal alsook het groepsmateriaal op slijtage of defecten voor je aan de trip begint.

Neem niemand mee onder de grond die onder invloed is van drank, drugs of bepaalde medicatie. Ga anderzijds ook niet mee met mensen waar je je niet comfortabel bij voelt.

Voor de trip bestudeer je de topo van de grot. De meeste passages of zalen in een grot hebben een naam. In complexere systemen kan kennis van de juiste locatie veel tijds winst opleveren in geval van een incident. Het is geen luxe om de topo af te drukken en mee te nemen onder de grond of een exemplaar in de auto te laten liggen.

Tijdens een trip pas je je aan, aan de snelheid van de groep, help je waar nodig en hang je ook touwen, waar jij er misschien geen nodig hebt. Iemand die zich onzeker voelt, gaat gemakkelijker fouten maken. Anderzijds is overmoed ook geen goede zaak, wees dus beducht voor mensen die denken alles te kunnen en ken je eigen limieten. Spreek op voorhand dingen af met je medespeleo's (tijds limieten, wat als dit of dat...). Probeer symptomen van vermoeidheid, onderkoeling, overmoed te herkennen en handel correct zodat je die persoon, jezelf of de groep niet in gevaar brengt.

Zorg voor het juiste materiaal voor de grottocht en voorzie eventueel equippermateriaal, takels e.d... In een grot waar bijvoorbeeld neopreen nodig is, zal je zonder onderkoeld geraken. Zorg dat ieder teamlid een reddingsdeken en reservelicht bij zich heeft, alsook wat eten en drinken, individueel of voor de groep. Een kaars of warmtebron kan van grote hulp zijn.

Zorg dat je weet wie een gsm heeft en wie de autosleutel. Weet hoe je iemand anders zijn gsm moet gebruiken als je de jouwe niet bij hebt (pincode ...) Zorg dat je de weg naar buiten kent. Als maar één iemand de weg kent, kan dit voor problemen zorgen.

Zorg bij elke grotuitstap voor een contactpersoon die je laat weten wanneer je in de grot gaat en wanneer je eruit komt. Wacht op bevestiging als je een sms stuurt. Als de hele groep vast komt te zitten en niemand van de groep kan alarm slaan, is het goed dat er een externe persoon de hulpdiensten kan verwittigen.

Een basiskennis EHBO is noodzakelijk bij een langere trip.

Zoek voor elk land waar je speleo gaat doen, het telefoonnummer op van de reddingsdiensten.

Wat bij een incident

Een incident kan een letselongeval zijn, of iemand kan vast komen te zitten.

Indien er zich een incident voordoet, probeer kalm te blijven. Zorg eerst voor je eigen veiligheid en dan voor die van het slachtoffer. Voorzie daarna het slachtoffer van de eerste hulp indien nodig en mogelijk, dus minstens comfort in de vorm van warmte (reddingsdeken, kaars/warmtebron) eten en drinken en ENKEL indien je de kennis hebt, pas je de nodige hulptechnieken toe (drukcompress, stabilisatie van een breuk, ...).

Weet je niet wat te doen (geen EHBO-kennis), dan zorg je enkel voor het comfort en ga daarna onmiddellijk hulp zoeken. Verplaats enkel een slachtoffer indien er kans is op groter onheil, een wervelkwetsuur kan snel erger of fataal worden door het slachtoffer onoordeelkundig te verplaatsen.

Wanneer je met meer dan twee bent, splits je uiteraard onmiddellijk op, waarbij de persoon die de weg het beste kent, in combinatie met zijn fysieke capaciteiten, naar buiten gaat om de speleo-secours te bellen. Belangrijk om weten is dat de persoon die hulp gaat zoeken ook Frans kent en de situatie kan beschrijven (plaats, naam van de grot, probleem). De persoon die hulp gaat zoeken moet uiteraard een GSM meehebben of die in de auto kunnen gebruiken.

Wie bij het slachtoffer blijft probeert die gerust te stellen en van de nodige zorgen (fysiek, mentaal) te voorzien. Praat tegen het slachtoffer en hou hem/haar wakker/bij bewustzijn. Probeer kalm te blijven.

Wie hulp gaat halen zorgt voor een veilige uitweg. Pas op voor de adrenaline, het kan je overmoedig maken. Een ongeval op weg naar buiten is een extra moeilijkheid, dus neem geen risico's. Indien de weg moeilijk is, ga met twee naar buiten.

Eens buiten, bel je zo snel mogelijk de civiele bescherming (BE: 04/257 66 00, FR: 0800 121 123) en meld je dat het om een speleo-ongeval gaat, waarbij speleo-secours moet verwittigd worden. Dring eventueel aan, niet elke operator is bekend met de speleo-secours. Bel in België **niet** naar 112, dit zal de procedure vertragen. Zorg dus dat de telefoonnummers in de GSM staan en bvb op je helm.

Meld eerst de plaats van het ongeval, dus naam van de gemeente en naam van de grot, eventueel de gps-coördinaten. Meld daarna wat er gebeurd is en hoe de toestand van het slachtoffer is (gewond of niet, is er iemand bij het slachtoffer, ...). Wie buiten wacht, moet buiten blijven en kan gecontacteerd worden (hou de lijn vrij). Je zal ook gevraagd worden om het nummer van de gsm te geven, dit zal je in het Frans moeten doen.

Als je je door emoties of welke reden dan ook moeilijk kan uitdrukken, bel dan de contactpersoon of iemand van het bestuur die weet waar je bent en die de hulpdiensten kan verwittigen.

Zorg ook buiten voor je eigen comfort. In de winter zal je dus best je reservekledij aantrekken en eet en drink iets als je daar nood aan hebt.

Wacht op de speleo-secours en zorg dat je bereikbaar blijft, het kan zijn dat je nog wordt opgebeld. Eens speleo-secours ter plaatse is, nemen zij alles over. Mogelijk worden er meer details gevraagd, zoals de juiste plaats van het incident en/of de toestand van het slachtoffer.

Na het incident

Weet dat je nooit kan vervolgd worden voor het niet juist verlenen van hulp. Het bellen van de hulpdiensten is ook hulp en voel je niet schuldig dat je misschien meer had kunnen doen.

Voel je ook niet schuldig als je de hulpdiensten belt en het achteraf blijkt dat het niet echt nodig was.

Besprek het incident met het bestuur, er kan altijd uit geleerd worden.

Samenvatting

Vorbereitung:

- Fysiek/kennis/materiaal/groep
- Reddingsdeken/licht/warmtebron/EHBO
- Welke grot (topo) en waar?
- Waar is de autosleutel en gsm?
- Eten en drinken

Tijdens de activiteit:

- Pas aan, aan de groep
- Pauzeer en eet op tijd indien nodig
- Equipeer correct en neem geen onnodige risico's

Bij een incident:

- Probeer kalm te blijven
- Zorg voor je eigen veiligheid en dan pas voor die van het slachtoffer
- Zorg voor comfort en pas eventueel EHBO toe
- Zoek hulp

Eens buiten: bel civiele bescherming/speleo-secours (BE: 04/257 66 00, FR: 0800 121 123)

- Waar heeft het incident zich voorgedaan?
- Wat is er gebeurd? Wat zijn de letsels?
- Hoeveel personen?
- Blijf bereikbaar en wacht.
- Zorg voor je eigen comfort.

Enkele zinnen

- Bel speleo-secours: **Il faut appeler le speleo-secours**
- Er is een ongeval gebeurd: **On a eu un accident**
- gewond: **blesé**
- geklemd: **coincé**
- gevallen: **tombé**
- bij bewustzijn: **conscient**
- bewusteloos: **inconscient**
- gebroken been/hand/arm/rug: **jambe/main/bras/dos cassé(e)**
- verstuiking: **entorse**
- hoofdlestel: **blesure à la tête**
- bloedverlies: **perte de sang**
- Een persoon is overleden: **Une personne est décédée**

Nuttige info:

<http://www.speleosecours.be/>

<http://www.speleo-secours-francais.com/index.php?lang=fr>

Dit document is louter indicatief!